

Motion till riksdagen 2013/14:Sf350

av **Gunvor G Ericson m.fl. (MP)**

Utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning

1 Sammanfattning

Miljöpartiet de gröna är kritiskt till regeringens stora ingrepp i trygghetssystemen och föreslår flera mer omfattande förbättringar i både sjukförsäkringen och det förebyggande folkhälsoarbetet. Miljöpartiet vill se ett gemensamt trygghetssystem, oavsett om man blivit sjuk, arbetslös eller tillfälligt har för låg inkomst för att klara sig. Bland annat införs ett "golv" i sjukpenningen motsvarande golvet i a-kassan (229 kr/dag). Därigenom får även de som ännu inte etablerat sig på arbetsmarknaden ersättning vid sjukdom. För att underlätta för företag som vill anställa satsas år 2014 sammanlagt 2,5 miljarder kronor på slopat sjuklöneansvar för alla företag med 10 anställda eller färre, samt på minskade sjuklönekostnader för företag som har 11–49 anställda. Vi föreslår vidare att även fåmansföretag ges möjlighet att välja karenstid (se skattetabell). Miljöpartiet anser att det nu är dags att ta bort sjukskrivningsmiljarden. Vi tar också bort den så kallade rehabgarantin som visat tveksamma resultat och lägger istället fokus på det breda folkhälsoarbetet för att minska sjukskrivningar och ohälsa.

Fel! Okänt namn på

2 Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen anvisar anslagen för 2014 inom utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och handikapp med de ändringar i förhållande till regeringens förslag som framgår av tabellen under avsnitt 3.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om möjlighet till arbete även för dem som fått sjukersättning efter 2008.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om konkreta insatser för att säkerställa att människor får rehabilitering.

3 Anslag

Anslagsförslag 2014 för utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen (MP)
1:1 Sjukpenning och rehabilitering m.m.	31 078 000	+3 870 000
1:2 Aktivitets- och sjukersättningar m.m.	49 553 336	
1:3 Handikappersättningar	1 314 000	
1:4 Arbetsskadeersättningar m.m.	3 479 000	
1:5 Ersättning för kroppsskador	40 828	
1:6 Bidrag för sjukskrivningsprocessen	3 118 500	-1 750 000
2:1 Försäkringskassan	7 869 334	+ 40 000
2:2 Inspektionen för socialförsäkringen	66 849	
Summa	96 519 847	+2 160 000
<i>Specificering av anslagsförändringar</i>		
1:1 Bättre sjukpenning: 80% ersättning		+400 000
1:1 Slopad bortre gräns		+250 000
1:1 Golv sjukpenning motsvarande golv i a-kassa (229 kr/dag)		+20 000
1:1 Effekter till följd av höjd a-kassa		+700 000
1:1 Slopad sjuklöneansvar för företag upp till tio anställda och schablonersättning för sjuklön företag 11–49 anställda		+2 500 000
2:1 Väntepeng		+40 000
1:6 Slopad sjukskrivningsmiljard		-1 000 000
1:6 Slopad rehabgaranti		-750 000

4 Förändringar i sjukförsäkringen

Sjukförsäkringen ska vara en försäkring som försäkrar även vid långvarig sjukdom. Vi ser idag tydligare än någonsin hur viktigt detta är. Människor ska under sin sjukdom inte behöva vara oroliga för att inte alls kunna försörja sig och sin familj. Därför föreslår vi att den bortre gränsen i sjukpenningen slopas helt. Vidare föreslår vi att ersättningsnivån ska höjas till 80 procent av tidigare inkomst under hela sjukskrivningstiden. Den stelbenta prövningen av arbetsförmågan efter 180 dagar tas bort. För att göra sjukförsäkringen mer träffsäker och se till att även de med lägst inkomster får del av den vill vi också att en grundersättning eller ”golv” införs i sjukförsäkringen motsvarande den i arbetslöshetsförsäkringen på 229 kronor per dag, räknat på sjudagarsersättning. Sammantaget anslår vi 3 910 miljoner kronor på förbättringar i sjukförsäkringen, varav 2,5 miljarder kronor går till förändringar i företagens sjuklöneansvar.

Vi föreslår ett slopat sjuklöneansvar för företag med upp till tio anställda och anslår medel för minskade sjuklönekostnader för företag med 11–49 anställda, för att undanröja tröskeleffekten när företag går från 10 till 11 anställda.

5 Inför förskolegaranti med väntepeng

Miljöpartiet vill införa en förskolegaranti enligt det förslag som lagts fram av utredningen om förskolegaranti (SOU 2013:41). Föräldrar ska ha en klarare rätt att få plats för sitt barn på förskolan inom fyra månader. Förälder som inte har fått plats den dag det är sagt har rätt till ersättning på samma nivå som föräldrapenningen, men som så kallad väntepeng. Försäkringskassan betalar ut, medan kommunen får ta kostnaden. I förslaget ingår en så kallad sanktionsavgift som är skillnaden mellan den väntepeng som lämnats och det maximala beloppet, vilket betalas till staten. Konstruktionen har en utjämnande funktion. Sammantaget menar vi att förslagen kommer driva på en utveckling som gör att i stort sett alla barn får barnomsorg inom fyra månader. Vi avsätter 40 miljoner kronor årligen för denna satsning, vilket utbetalas till försäkringskassan för it-kostnader och administrativa kostnader.

Vi anser också att förskolegarantin bör utökas för att gälla hela året, det vill säga det ska vara tydligt att inte förskolan kan stänga under dagar eller lov utan att erbjuda ett rimligt alternativ.

Att det är problem visas inte minst av Kommunals utredning ”Sommarlovshetsen”. Föräldrar ska kunna få väntepenning även i dessa fall. Vi anser att regeringen bör återkomma med förslag på konstruktion för att detta ska fungera praktiskt.

Fel! Okänt namn

6 Förbättrad trygghet för företagare

För att fler, inte minst kvinnor ska våga ta steget att lämna en anställning för att starta eget företag gör Miljöpartiet de gröna stora satsningar på ökad trygghet för företagare. Under ett företags uppbyggnadsskede ska egenföretagarna kunna välja sin senaste anställningsinkomst som grund för SGI-beräkningen som Försäkringskassan använder när ersättning vid sjukfrånvaro beräknas. Dessutom vill vi förlänga uppbyggnadsskedet från 24 till 36 månader, eftersom många företagare vittnar om att det kan dröja flera år innan man uppnår tillräcklig lönsamhet. Vi föreslår att möjligheten att välja sin senaste anställningsinkomst som grund för SGI-beräkningen under verksamhetens första 36 månader även ska gälla fåmansbolag.

7 Folkhälsa istället för sjukskrivningar

Miljöpartiet menar att de 1,75 miljarder kronor regeringen lägger på bidrag för arbetet med sjukskrivningar inom hälso- och sjukvården haft fel fokus, inte använts för att på ett effektivt sätt främja det friska hos människor, utan främst gått till utbildning och metoder med tveksam effekt. Vi ser också nu att sjukskrivningarna ökar igen. Därför tar vi bort dessa medel och lägger de istället på en större satsning på att förbättra folkhälsan, inklusive aktiva åtgärder för hälsofrämjande hälso- och sjukvård, habilitering och rehabilitering. De tillförs utgiftsområde 25.

8 Möjlighet till arbete även för dem som fått sjukersättning efter 2008

Det saknas idag möjlighet för dem som beviljats sjukersättning (så kallad förtidspension) efter år 2008 att kunna pröva att jobba om de mår bättre, utan att förlora sjukersättning. Regeringen bör återkomma med förslag om hur den möjligheten ska kunna ges alla som haft sjuk- eller aktivitetsersättning under två år.

9 Säkerställ människors rätt till rehabilitering

Genom ett utskottsinitiativ har regeringen tvingats att återkomma med förslag som säkerställer att den som utförsäkrats först ska ha erbjudits rehabilitering. Även om regeringen nu tekniskt tillgodoser initiativet genom att ge ett uppdrag till Försäkringskassan, råder ingen tvekan om de tydliga brister som finns inom rehabiliteringsområdet. Det framgår inte heller på vilket sätt den

Fel! Okänt namn på

enskilde ska tillförsäkras rehabiliteringsinsats eller i vilken omfattning insatsen ska ske. Med hittills över 90 000 människor som nått den borte gränsen borde det vara rimligt att regeringen tydligt formulerade vilka insatser de kan förvänta sig.

Stockholm den 3 oktober 2013

Gunvor G Ericson (MP)

Magnus Ehrencrona (MP)

Maria Ferm (MP)